

REVISTA PRESEI

BULETIN SĂPTĂMÂNAL AL DIRECȚIUNII PRESEI ȘI INFORMAȚIILOR
DIN MINISTERUL AFACERILOR STRĂINE

Nr. 20.

Joi, 20 Mai 1937

S U M A R :

I. PRESA STRĂINĂ DESPRE ROMÂNIA

	Pag.		Pag.
a) DINASTIA :		c) ECONOMIE ȘI FINANȚE :	
Presa elvețiană	238	Presa engleză	239
b) POLITICA EXTERNĂ :		d) CULTURĂ ȘI ARTA :	
Presa franceză	238	Presa italiană	239
" iugoslavă	238	e) DIVERSE :	
" greacă	238	Presa austriacă	239

II. MICA ÎNȚELEGERE

	Pag.
Presa iugoslavă	239
" cehoslovacă	240
" turcă	240
" elvețiană	240

III. ÎNCORONAREA SUVERANILOR MAREI BRITANII

Presa engleză	240
" franceză	241
" maghiară	242
" iugoslavă	242

IV. DISCURSUL CONTELUI CIANO

Presa italiană	243
" franceză	243
" germană	244
" engleză	244
" iugoslavă	245

V. CHESTIUNEA REINARMĂRII UNGARIEI

Presa franceză	245
" engleză	245

VI. PROBLEME EUROPENE

Vizita Suveranilor italieni la Budapesta	225
Raporturile franco-sovietice	245
Revizionismul italian	246
Colaborarea franco-anglo-sovietică	246
Convorbirile italo-ungare	246
Relațiile austro-ungare	247
Austria și axa Roma-Berlin	247
Pactul ceho-sovietic	247
Politica externă a Iugoslaviei	247
Franța și Europa Centrală	248
Cooperarea în Bazinul Dunării	248
Bulgaria și cooperarea economică în Balcani	248
Politica externă a Ungariei	248
Activitatea politică în Europa Centrală	248

PRESA STRĂINĂ DESPRE ROMÂNIA

DINASTIA

Presa elvețiană.

In numărul din 13 Mai, GAZETTE DE LAUSANNE publică un elogios articol asupra cărții biografice a M. S. Regina Maria.

Recensia scrie între altele:

„M. S. Regina Maria ne apare măreață. Inteligența ei împedează i-a împus analize subtile, care i-au permis să domine conflictele existenței sale desrădăcinate. Uneori, prin intuiție, altele prin mințile ei, a știut să rezolve chestiuni grele și realitatea a găsit-o întotdeauna puternică. Pe această femeie de elită, viața și caracterul ei au dotat-o cu o mare filosofie...“.

POLITICA EXTERNĂ

Presa franceză.

Revista LA VIE, în numărul din 15 Mai, publică un articol de comentarii al senatorului Camille Rolland în jurul vizitei d-lui Beck la București.

După ce subliniază primirea călduroasă făcută ministrului polon și după ce relevă tonul limpede și amical al discursurilor schimbate, autorul scrie:

„Intrădevar, rareori o cooperare a fost mai mult decât cea româno-polonă în ordinea naturală a lucrurilor. Harta arată dintr'odată că România și Polonia constituiesc un adevărat ansamblu geo-politic, dela Marea Baltică la Marea Neagră, și alcătuiesc efectiv hotarul între lumea occidentală și necunoscutele Eurasiei“.

„D. Rolland precizează apoi că atât România cât și Polonia vor să se țină departe de orice tendință de a desbina lumea în două blocuri ideologice rivale și că „ambele își afirmă cu deosebire grija de a rămâne credincioase angajamentelor și alianțelor lor. Este oare nevoie să mai subliniem că această colaborare este bine înțeleasă eminentamente pacifică?“

„Franța, încheie d-l Rolland, care este deopotrivă aliată Poloniei și a României, nu poate fi decât mulțumită de strângerea legăturilor dintre cele două țări, în care noi vedem o garanție foarte de preț a consolidării echilibrului în Balcani și Dunăre“.

Presa iugoslavă.

Ziarul VREME, cu data de 17 Mai, ocupându-se de vizita d-lui Rustu Aras la București, publică o corespondență din București, în care relevă că presa română atribuie o mare însemnătate acestei vizite și nu o consideră nici accidentală și nici trecătoare.

POLITICA din Belgrad, cu aceeași dată, după ce face o scurtă dare de seamă asupra desfășurării programului vizitei d-lui Rustu Aras la București, subliniază însemnătatea convorbirilor ce au avut loc, cu această ocazie, între d-l Rustu Aras și d-nii Tătărescu și Antonescu.

Ziarul POLITIKA, cu data de 17 Mai, publică sub titlul: „D-l Rustu Aras la București. Convorbirilor d-lui Rustu Aras cu d-nii Tătărescu și Antonescu li se atribuie o deosebită însemnătate“, o corespondență din București, în care pe lângă o dare de seamă asupra primirii oficiale

a d-lui Rustu Aras la București și amănuntele în legătură cu desfășurarea programului vizitei, scrie următoarele:

„In cercurile politice și diplomatice românești li se acordă o deosebită atenție convorbirilor ce au loc între d-l Rustu Aras, ministrul Turciei și d-nii prim ministru Tătărescu și ministrul Antonescu. Se afirmă că în actualele împrejurări internaționale, vizita d-lui Rustu Aras la București are o deosebită importanță.

„Pe lângă problemele speciale turcești în legătură cu aplicarea convenției încheiate cu Franța, privitoare la regimul din Sandgeacul Alexandretta, există și foarte importante chestiuni ce interesează toată Mica Înțelegere și Înțelegerea Balcanică și care necesită un schimb de vederi între miniștrii de externe ai României și Turciei. Se subliniază de asemenea faptul că în Europa Centrală se petrec evenimente care pot avea drept urmare o deplasare a echilibrului forțelor în bazinul dunărean. De asemenea a fost foarte necesar și un schimb de vederi asupra tuturor problemelor ce interesează Mica Înțelegere și Înțelegerea Balcanică.

„Se afirmă că s'a ajuns la un acord principial între cei doi miniștri în ce privește atitudinea celor două State, față de problemele de mai sus.

Precum se afirmă în cercurile diplomatice, cei doi miniștri s'au informat reciproc asupra ultimelor evenimente diplomatice atât din Europa Centrală și Orientală, cât și asupra celor din România.

„Pactul Balcanic ce leagă indestructibil România și Turcia în chestia Mării Negre, a fost tratat în spiritul unui acord reciproc, atât la Ankara cât și la București.

„Turcia se află angajată în prezent în tratative privitoare la raporturile în Mediterană și care nici într'un caz nu pot fi indiferente României, consecventă politicii sale de ameliorare progresivă a raporturilor cu toate Statele vecine.

„Cercurile politice subliniază de asemenea faptul că Iugoslavia a reglementat raporturile sale atât cu Bulgaria, cât și cu Italia.

„Turcia, după o perioadă de încordare a raporturilor sale cu Bulgaria, a reușit de asemenea să restabilească prietenie.

„Actualele raporturi între Ankara și Roma sunt foarte bune. Pe lângă aceasta, în cercurile politice românești se subliniază faptul că Turcia deține cheile trecătorii dintre mările Negre și Egee, ceea ce joacă un foarte important rol pentru politica României, care ține în mâinile sale gurile Dunării.

„Din toate acestea rezultă că convorbirile între cei doi miniștri sunt foarte interesante. Pe lângă aceasta, România va duce peste câteva zile tratative cu Turcia în legătură cu chestiunile comerciale.

„Delegația comercială turcă sosește la București.

„Se crede, conchide ziarul, că ele vor putea fi terminate încă pe timpul șederii d-lui Rustu Aras la București și cu concursul său direct“.

Presa greacă.

LE MESSAGER D'ATHÈNES din 11 Mai, relativ la sărbătoarea națională din 10 Mai, după ce face un istoric al independenței României, adaugă:

„Azi România este un Stat de aproape 20 milioane de suflete, o forță economică în Europa prin bogăția solului, o putere politică prin poziția ei între centrul, sud și

estul, prin capacitatea oamenilor săi de Stat. Nicio combinație internațională nu poate exista fără să se țină seama de România, ca amică, sau ca făcând parte dintr'o aliniere contrarie.

„Pentru Grecia, România, aliata ei actuală, a fost în toate timpurile o prietenă. Pentru Grecia nimic nu poate să fie indiferent, privitor la prosperitatea, la mărirea, la bucuria poporului român“.

ECONOMIE ȘI FINANȚE

Presa engleză.

BUSINESS NEWS din 15 Mai, revistă financiară săptămânală, care este un ecou fidel al cercurilor respective engleze, anunță exactă probabilitatea înființării în scurt timp a unui trust anglo-român pentru procurarea de capitaluri engleze în industriile și comerțul român.

Revista arată că crearea acestui trust ar fi urmarea restabilirii încrederii în creditul român pe piețele engleze.

BUSINESS NEWS adaugă că această încredere este rezultatul faptului că s'a format convingerea „că Banca Națională a României se găsește în clipa de față sub o conducere înțeleaptă, care a căutat să armonizeze interesele creditorilor străini cu interesele naționale românești“, — așa cum a dovedit prin fapte actualul guvernator, d-l Mitiță Constantinescu.

CULTURĂ ȘI ARTĂ

Presa italiană

Ziarele italiene s'au ocupat de solemnitatea deschiderii expoziției de pictură, sculptură și arhitectură a elevilor Școlii Române din Roma, subliniind că ceremonia s'a desfășurat în prezența M. S. Regelui Victor Emanuel.

Criticii de artă ai ziarelor din Roma s'au exprimat foarte elogios asupra activității Școlii române, condusă de d-l profesor Em. Panaitescu, asupra operelor expuse, însoțind articolele de fotografii de sculpturi și picturi. În special, pictorul N. Stoica și sculptorul Chr. Grosu,

arhitecții Iorga și Cucu au fost analizați foarte favorabil în operele lor.

IL GIORNALE D'ITALIA din 6 Mai, sub semnătura d-lui Carlo Tardini, scrie:

„La Academia română, care este condusă cu înțelegere și înțelepciune, cu un tact deosebit, de profesorul Emil Panaitescu și la care cel mai prețios consilier științific este Lugli al nostru, s'a inaugurat săptămâna aceasta o expoziție a membrilor ei, demnă de multă atențiune și laudă, atât în ce privește operele expuse, cât și chipul deosebit de frumos în care a fost aranjată“.

Urmează o analiză amănunțită și elogioasă a operelor expuse.

LA TRIBUNA din 6 Mai publică un lung articol, însoțit de clișee, datorit d-lui Alberto Francini, care spune:

„Perfect conștientă de misiunea ei, Academia română din Roma, încă tânără, a lucrat cu atâta spor în ultimii ani, — ea și de data asta, cu prilejul deschiderii expoziției sale — încât se poate măsura cu cele mai vechi și mai faimoase instituții similare“.

DIVERSE

Presa austriacă.

În numărul din 6 Mai **REICHSPOST** publică un articol semnat de d-l Herbert Klauser. Autorul descrie frumoșele stațiunilor balneare „ultramoderne“: Eforia, Carmen Sulva și vicața colorată din Balceic. „Vechia lume a Orientului se încrucicează în lumea modernă a vizitatorilor, care din an în an, vin în număr tot mai mare

„Castelul Reginei Maria, în stil oriental, se află în mijlocul unui parc cu o vegetație aproape sudică“, scrie autorul articolului.

În numărul din 15 Mai, **NEUES WIENER JOURNAL**, sub titlul: „O conferință interesantă despre România“, se ocupă de conferința d-lui Herbert Klauser.

Ziarul scrie: „D-l Klauser a călătorit prin întreaga Românie și știe să redea în mod atractiv impresiile sale. A deseris, însoțit de proiecțiuni, calitățile caracteristice ale țării și ale oamenilor“.

MICA ÎNTELEGERE

Presa iugoslavă

L'ECHO DE BELGRADE din 8 Mai publică o dare de seamă cu privire la Mica Înțelegere Economică, cu cifre și date statistice, subliniind înviiorarea și dezvoltarea schimburilor între cele trei State.

Același ziar consacră un lung articol unității indisolubile a Micii Înțelegeri, a cărei solidaritate este un factor esențial în menținerea păcii mondiale.

Intr'alt articol, în legătură cu Conferința Parlamentară a Micii Înțelegeri care s'a întrunit pentru a doua oară la Belgrad, scrie:

„Vizita cu care aliații noștri parlamentari cehoslovaci și români ne-au onorat, a fost un fericit și nou prilej de a afirma odată mai mult legăturile de solidaritate și de amicitie care unesc țările noastre, în vederea aceluiași ideal comun: pacea“.

Ziarul **NOVOSTI** cu data de 8 Mai, ocupându-se de conferința parlamentară a Micii Înțelegeri, scrie între altele: „Mica Înțelegere este opusă tuturor expansiunilor șoviniste sau tuturor invaziilor imperialiste, însă ea este întotdeauna gata pentru o colaborare directă economică și politică cu vecinii săi. Este cu totul greșită părerea că acordul nostru cu Italia și libertatea de acțiune a diplomației noastre, la care suntem obișnuiți, pot fi interpretate ca o dorință de a slăbi Mica Înțelegere, sau ca un semn al dislocării acestei grupări. Se știe foarte bine care sunt legăturile și angajamentele noastre pentru a putea crede un astfel de lucru.

„Dacă un membru al Micii Înțelegeri caută în afără de angajamentele luate să soluționeze diferendele sale și chestiunile pendinte cu alte State, aceasta nu înseamnă o infidelitate față de Mica Înțelegere.

„Solidaritatea este foarte necesară, mai ales în acest

moment când se încearcă reglementarea raporturilor dintre Statele blocului roman și celelalte puteri din basinul dunărean“.

Presa cehoslovacă.

PRAGER PRESSE, cu data de 6 Mai, scrie într'o corespondență din Belgrad, cu privire la conferința interparlamentară a Micii Înțelegeri:

„Conferința aduce o nouă manifestare și confirmare a Micii Înțelegeri și a ideii sale conducătoare: cooperarea pașnică pe toate tărâmurile. Nu trebuie să ne așteptăm la hotărâri și convențiuni politice. Totuși, ar fi inexact să contestăm întrunirii orice importanță politică. Dimpotrivă. La Belgrad, cât probabil și în celelalte capitale ale țărilor aliate, se atribuie mare valoare politică sesiunii dela Belgrad. Această valoare consistă în faptul că o lună după întrunirea miniștrilor de externe, reprezentanții uleși ai popoarelor exprimă solidaritatea lor, subliniind din nou că Mica Înțelegere nu este numai o formațiune politică, ci că prezintă în primul rând și în orice direcție o punte de unire a celor trei popoare. În aceasta se află puterea ei și garanția că va rezista cu succes tuturor tendințelor de slăbire și că toate aceste străduințe sunt dela început condamnate înfrângerii“.

Presa turcă.

ISTANBUL din 13 Mai publică un articol datorit d-lui Jacques Ancel, din care redăm următoarele:

„Oricare ar fi interpretarea pe care o dau ziariștii din Germania, din Italia, din Ungaria, Micii Înțelegeri, ea constituie mai puțin o manifestare a unei apărării teritoriale pe care vremea o slăbește poate, decât simbolul unei unități sociale, care se traduce printr'o cordială disciplină, aceea a muncii în comun.“

„Solidaritatea celor trei State este absolut indispensabilă: politica de familie și egoistă a magnaților, încă stăpâni în unele direcțiuni, ar voi să-și recapete marile lor domenii din Slovacia, din Transilvania, din Voivodatul sârb.“

„Țăranul ține la pământul său, stropit cu sudoarea frunții sale, timp de secole, devenit al său de 20 de ani. Și nimeni nu i-l-ar putea lua înapoi“.

Presa elvețiană.

NEUE ZÜRCHER ZEITUNG din 10 Mai scrie: „Cu ocazia vizitei parlamentarilor români și cehoslovaci la Belgrad, Mica Înțelegere s'a folosit de ocazie pentru a-și manifesta din nou solidaritatea.“

„D-l Stoiadinovici a făcut noi declarații asupra stabilității Micii Înțelegeri; aceste declarații au fost determinate de comunicatul demonstrativ al conferinței dela Veneția și al lozincei noi: „sistemizarea bazinului dunărean“.

„Ziarul PRAWDA se îndreaptă într'un articol, împotriva tendințelor de asemenea natură a anumitor State, care însă nu vor fi în stare să zdruncine încrederea reciprocă dintre Statele Miciei Înțelegeri“.

JOURNAL DES NATIONS din 13 Mai ocupându-se de sesiunea interparlamentară a Micii Înțelegeri la Belgrad, scrie între altele:

„Capitala Iugoslaviei a fost teatrul unei noi manifestații de solidaritate între membrii Micii Înțelegeri. Este vorba de sesiunea interparlamentară a Micii Înțelegeri.“

„Importanța acestor sesiuni reiese din faptul că delegațiile străine, în cazul prezent, delegația română și delegația cehoslovacă, sunt prezidate de prezenții Camerelor“.

Ziarul face apoi o dare de seamă a discursurilor rostite cu această ocazie, subliniind că niciunul din ele nu s'a terminat fără ca oratorul să nu fi relevat indestructibilitatea legăturilor dintre cele trei țări ale Micii Înțelegeri.

„Încă odată — încheie ziarul — sesiunea interparlamentară dela Belgrad a dovedit că Mica Înțelegere nu poate fi comparată cu o alianță oarecare, dar că ea corespunde nu numai oamenilor de Stat, ci și sentimentelor cele mai adânci ale popoarelor celor trei țări. Aceasta este cauza solidității și continuității ei“.

ÎNCORONAREA SUVERANILOR MAREI BRITANII

Presa engleză.

Incoronarea regelui Angliei a eclipsat, în presa engleză, orice alt eveniment mondial. Dragostea poporului englez către suveranul său a fost exprimată de către ziarele engleze nu numai prin obișnuitele articole de fond, ci prin pagini întregi, prin suplimente speciale, descriind amănunțit ceremonia încoronării. Aceste articole au apărut nu numai în ziua încoronării, ci toată săptămâna care o precedat ceremonia, aducând o puternică dovadă de credință în sistemul monarhic, precum și de spiritul democratic din imperiul britanic.

NEWS CHRONICLE din 12 Mai scrie: „Ceea ce va aplauda enorma mulțime venită la încoronare, nu este persoana regelui pe care mulți nu l'au văzut, ci ceea ce el reprezintă — simbolul — ideea regalității servind Statul, un suveran întronat prin voința unei democrații suverane, iar într'o lume plină de dictatori, acest lucru trebuie prețuit foarte mult“.

MORNING POST scrie: „Coroana a fost întotdeauna pentru poporul englez temelia Constituției sale. Acest lucru apare azi mai adevărat ca oricând, pentru că nu

este numai simbolul unei făgăveli solemne pentru executarea legii, dreptății și milei; este influența centrală care unește un imperiu ce îmbrățișează multe pământuri, în multe părți ale lumii, cu origini și tradiții variate și totuși toți sunt ca unul singur în supunerea lor față de una și aceeași coroană“

DAILY TELEGRAPH din 13 Mai, explică instituția ceremoniei de încoronare, precum și necesitatea ei, spunând că poporul englez, deși nu mai acordă regilor dreptul divin, n'a încetat totuși să creadă în regalitate și în evoluția monarhiei constituționale din Anglia, drept cele mai potrivite pentru geniul politic al poporului englez, și în coroană, drept cea mai mare legătură a imperiului.

Iar mai departe scrie:

„Azi, când toate formele de guvernământ sunt criticate, până și cele mai noi, ca dictaturile de dreapta și de stânga, aderarea instantanee la coroană, din țara noastră și din dominiile, este răspunsul cel mai zdrobitor care se poate da acelor, deși puțini, care ar fi putut exploata situația, făcând apel la prejudiciile anti-monarhice“

DAILY MAIL din 13 Mai scrie în articolul de fond: „Niciodată în istoria monarhiei britanice n'a existat un suveran care să primească demonstrații atât de afectuoase și ovații atât de leale, ca regele George și regina Elisabeta, și niciodată n'a fost atâta lume ca acum în Londra“.

Iar mai departe, descriind festivalul care a urmat ceremonia încoronării, scrie:

„Oricât de măreață a fost procesiunea încoronării, de neuitat în simplitatea ei majestică, totuși cea mai mișcătoare scenă din ziua încoronării, a fost cea când regele și regina cu copiii au apărut în balconul palatului Buckingham, spre a lua cunoștință de uralele pe care le făceau supușii lor.

„România a fost reprezentată la ceremonia și serbările încoronării, de Marele Voevod Mihai, în onoarea căruia, cu prilejul zilei de 10 Mai, d-l Grigorcea, ministrul României la Londra, a dat o mare recepțiune lalegațiunea română, la care a participat diverse personalități distinse din Anglia, precum și întreaga colonie română“.

TIMES din 11 Mai, în numărul său special, dedicat încoronării, publică o pagină întreagă cu omagii din partea guvernului român, cuprinzând mesagii și urări de fericire pentru Suveranii Angliei, semnate de Sanctitatea Sa Patriarhul Miron Cristea, de d-l G. Tătărescu, președintele Consiliului de Miniștri și de d-l V. Grigorcea, ministru României la Londra.

Fiind singurele mesagii de acest fel din partea vreunei țări, au produs o impresie excelentă.

Pe aceeași pagină sunt și șapte fotografii cu vederi din România, precum și harta schematică a României.

Folosind prezența la Londra a diferiți oameni de stat europeni sosiți cu ocazia încoronării, d-l Eden, ministrul de externe al Angliei, a avut mai multe conversații cu ei, pentru un schimb de vederi mai des, despre situația din Europa Centrală.

DAILY TELEGRAPH din 11 Mai, constată că d-l Eden, a avut prima conversație cu Monseniorul Pizzardo, arhiepiscop de Nicea, trimisul papal la încoronare. „Deci, deși Italia n'a trimis o delegație la Londra, Roma a fost direct reprezentată prin Sfântul Scaun“, adaugă ziarul, care continuă astfel:

„Cel mai activ dintre reprezentanți a fost d-l Hodza, primul ministru al Cehoslovaciei, care a vorbit și cu d-l Vansittart, pe lângă conversația avută cu d-l Eden, despre problemele Europei Centrale.

„Se adună din ce în ce mai multe dovezi că axa Roma—Berlin nu face țărilor dunărene impresia că ar fi solid constituită. Ele o socotesc mai curând ca o primejdie decât ca un factor stabilizator în Europa“.

MORNING POST din 12 Mai, redă un interview avut cu d-l Hodza, în care d-sa a explicat situația țării sale față de evenimentele actuale din Europa, accentuând între altele asupra necesității de a lega împreună, prin acorduri comerciale, cele 6 state dunărene: Cehoslovacia, Ungaria, Austria, România, Bulgaria și Iugoslavia.

Ziarul continuă:

„Dacă se poate îndeplini acest lucru, a spus d-l Hodza, atunci ar urma și apropierea politică între aceste state, iar Europa Centrală va deveni destul de tare să reziste tuturor loviturilor. Membrii Micii Înțelegeri sunt cu toții de partea acestui sistem“.

După cum era de așteptat, aceste discuții ale d-lui Eden și o celorlalți miniștri englezi cu oamenii de stat aflători la Londra au trezit un ecou considerabil în presa britanică. În primul rând se acordă o atenție deosebită în-

trevederilor pe care le-a avut mareșalul von Blomberg, ministrul de război al Reichului, cu mai mulți miniștri britanici.

DAILY EXPRESS din 14 Mai scrie că negocierile mareșalului von Blomberg au fost foarte interesante și rodnice. „Pe calea diplomatică normală, spune acest ziar, Anglia negociază cu Germania în vederea convocării unei conferințe economice internaționale pentru sfârșitul acestui an sau începutul anului 1938“.

DAILY MAIL, cu aceeași dată, spune între altele: „Miniștrii britanici au recomandat ca bugetele militare ale tuturor puterilor europene să fie publicate, pentru a se pune capăt înarmărilor secrete. D-l Norman Davis, delegatul american, a declarat că președintele Roosevelt este dispus să facă o propunere care să tindă a reduce cu 10 la sută toate bugetele militare. Guvernul britanic va declina această propunere, până când se va fi realizat programul său de reînarmare“.

SUNDAY CHRONICLE din 16 Mai arată că discuțiile pe care le-a avut după Incoronare generalul von Blomberg, ministrul de război al Reichului, cu personalitățile conducătoare engleze, „ar putea duce la anunțarea unei noi ere în relațiile amicale anglo-germane“.

THE PEOPLE spune că generalul von Blomberg ar fi dat următoarele asigurări:

1. Germania nu dorește să atace nici Franța, nici Marea Britanie, nici Belgia.

2. Ea nu dorește să schimbe nimic din frontierele Franței și ale Belgiei.

3. Deși își menține drepturile de a poseda colonii, Reichul nu insistă acum să i se înapoieze coloniile pe care le-a cedat Marelui Britanii la terminarea războiului.

Același ziar afirmă că hotărîrea luată de d-l Hitler, de a amâna pentru după 15 Iunie conversațiile sale cu d-l Mussolini ar avea ca motiv deschiderea unor foarte apropiate întrevederi anglo-germane la Londra. Fuehrerul ar socoti că pentru Germania amicitia Angliei este cu mult mai utilă decât amicitia Italiei.

THE PEOPLE susține chiar că Reichul ar fi dispus să dea Angliei garanții că nu va susține politica italiană în Mediterana, care este ostilă intereselor franco-britanice și că ar consimți să înceteze fortificarea Renaniei, cu condiția ca și Franța să facă unele concesiuni analoge, pe baze fixate de un organism care s'ar bucura de încrederea ambelor părți.

Presa franceză.

Intreaga presă franceză din 12 Mai, consacără lungi coloane încoronării Regelui George VI. Ziarele publică articole ale corespondenților lor din Londra, precum și numeroase fotografii. Ele subliniază în comentariile lor, cu o deosebită satisfacție „că imperiul va ieși și mai întărit din această încoronare grandioasă“, precum și „caracterul democratic al regalității britanice“.

ECHO DE PARIS scrie: „Anul acesta, încoronarea Regelui are un înțeles cu totul deosebit. Impotriva tiraniilor din alte țări, împotriva statelor totalitare, monarhul englez și popoarele sale afirmă că pentru a asigura viitorul ei, preferă ideologiilor violente spiritul de măsură și apelul la rațiunea tuturor, ei preferă libera discuție a marilor interese de Stat, precum și libertățile civile“.

L'ACTION FRANÇAISE, organ regalist, scrie: „Strângându-se întreg în jurul Coroanei, poporul britanic vrea să-și arate puterea și să o întemeieze pe morală și ordine“.

L'ÉRE NOUVELLE scrie: „Prezența atâtor principii și cameni de Stat străini, veniți să mărturisească înalta considerație de care se bucură puterea britanică, participarea unor mulțimi imense, toate acestea contribuie să dea o și mai mare strălucire și un înțeles mai adânc acestui eveniment covârșitor“.

L'OEUVRE scrie: „In jurul meselor diplomatice se spune, cu siguranță, că imperiul va ieși consolidat din această încoronare grandioasă și că, atunci când conferința imperială se va deschide, a doua zi după încoronare, și când se va discuta ajutorul militar pe care Dominionurile vor trebui să-l asigure Mării Britanii în caz de război, Londra va avea motive să fie satisfăcută“.

LE POPULAIRE, organul socialist, scrie: „Ceremoniile din Londra reamintesc, prin aspectele lor exterioare și prin riturile lor, un trecut de mai multe ori seclar. Dar realitatea pe care o simbolizează este grandioasă și vie și se îndreaptă spre viitor. Această realitate este profund democratică. In dosul formelor arhaice stă un popor îndrăgostit de libertate, care se îngrijește de demnitatea sa, ceea ce constituie puterea democrației și a progresului“.

LE JOUR din 13 Mai scrie:

„Ceea ce este sigur, este că Anglia nu va rămâne indiferentă față de nicio problemă. Nu este o simplă întâmplare faptul că d. Eden a voit să întâlnească pe diplomații europeni, în timpul serbărilor încoronării. D-sa nu putea să găsească o atmosferă mai bună pentru a exercita o influență asupra celor cu care s'a întreținut. Niciodată, de sigur, măreția Mării Britanii nu a fost mai impunătoare și autoritatea sa asupra celorlalte popoare este acum mult sporită. Unele cuvinte, în aparență anodine, pot, în asemenea împrejurări, să capete o semnificație cu totul nouă“.

„L'AMI DU PEUPLE scrie:

„Strălucirea neobișnuită a încoronării Regelui George al Angliei, dovedește că Anglia rămâne, după încercările prin care a trecut, mult mai unită decât oricând“.

„LE POPULAIRE scrie:

„Ziua încoronării s'a terminat printr'o manifestare a unității Imperiale. Evoluția liberală a Imperiului britanic n'a micșorat de loc coeziunea sa“.

LA RÉPUBLIQUE din 15 Mai sub semnătura d-lui Jean P. Gérard scrie, cu privire la Conferința Imperială Britanică, care întrunește delegații tuturor Statelor, făcând parte din Imperiul Britanic:

„Conferința de sigur, se va ocupa în primul rând de chestiunile proprii Imperiului Britanic și îndeosebi de chestiunile economice, dar ea va examina și afacerile internaționale.

„Anglia este cert, va încerca să intereseze pe asociații ei chestiunilor europene? Reuși-va totdeauna? Nu este cert. Asistăm astăzi la o neîncredere profundă și crescândă a Americii, Asiei și Africii, față de afacerile Europei. Vechile națiuni, însuflețite de un spirit de ură primejdios, sunt judecate cu severitate. Faptul că Anglia nu este numai Anglia, ci o porțiune dintr'un Imperiu universal, este plin de consecințe, pentru dezvoltarea politicii internaționale“.

LE TEMPS, în editorialul din 16 Mai, scrie între altele:

„Interesele vitale ale Imperiului cer ca reprezentanții tuturor țărilor, ale comunității britanice, să se întrunească în mod periodic, pentru a examina problemele de ordin imperial.

„Chestiunile comerciale, economice și monetare, vor ocupa, în mod natural, un loc de seamă în desbaterile conferinței, dar atenția va purta mai ales asupra problemelor de politică externă și asupra condițiilor de apărare națională.

„Importă, prin urmare, de a ști în ce condiții țările comunității britanice sunt dispuse să contribuie la marea sfortare de înarmare, hotărâtă de Anglia, în vederea garanției securității imperiului și a unei mai bune apărări a ordinii internaționale. Lucrările Conferinței vor avea, deci, o importanță considerabilă, nu numai pentru unitatea politicii externe a imperiului britanic, dar și pentru dezvoltarea ansamblului situației internaționale“.

D. Jean-Pierre Gérard scrie în LA RÉPUBLIQUE din 16 Mai:

„Suntem convinși că ultimile convorbiri neoficiale care au avut loc în capitala Angliei, cu ocazia încoronării Regelui, au fost superficiale și că nimic, nu numai decisiv, dar și foarte important, nu s'a desbătut acolo.

„Totuși au fost contacte, sondări, care nu pot fi trecute sub tăcere.

„In special a fost, de sigur mult vorba, zilele acestea, de Europa Centrală, a cărei situație, mereu foarte turbure, rămâne punctul cel mai delicat și cel mai periculos al orei prezente. In această problemă, pare că, pentru moment, poziția guvernului britanic ar fi următoarea: simpatie netedă pentru Austria, destul de mare indiferență pentru toate celelalte mici națiuni unde—cum spun oamenii politici dela Londra,—„Anglia n'are vreun interes special“. O dorință de pace, în definitiv, o voință de a favoriza toate reglementările pacifice, o tendință de a preoniza, și mai ales, în mod foarte puternic, un total refuz de a interveni în mod activ“.

Presa maghiară.

La data de 15 Mai PESTER LLOYD, ocupându-se de convorbirile internaționale dela Londra, prilejuate de încoronarea Sveranilor englezi, scrie:

„In ce privește problemele central europene, se poate constata, că reprezentanții Statelor Dunărene joacă un rol important la Londra. Atât Principele Paul cât și d-nii Kanya, Guido Schmidt și Hodza, participă la convorbiri importante, în care se vor discuta cu certitudine problemele unei reglementări noi în Basinel Dunării. Aceste convorbiri sunt semnul interesului crescând al Angliei, față de această parte a Europei“.

Presa iugoslavă.

In zilele de 13 și 14 Mai, presa iugoslavă și-a consacrat aproape toate paginile încoronării Sveranilor Angliei.

Din mulțimea paginilor consacrate acestui eveniment, desprindem din ziarul NOVOSTI, cu data de 14 Mai, următoarea notă cu caracter politic:

„Marea Britanie construiește, se spune, o nouă forță pe linia Genevei, strâns legată de Franța și sigură de unanimitatea sorei de rasă, Statele Unite. Chestiunea siguranței imperiului ei este pusă la ordinea zilei din cauza evenimentelor din Spania și din Mediterana, în care i s'a pus față în față tânărul imperiu al Italiei, sub conducerea neobositului și îndrăznețului Mussolini. Nu este aceasta o mică chestiune pentru Imperiul Britanic, mai ales pentrucă se pregătește o colaborare militară între Roma și Berlin, urmând astfel oarecare unitate a imperiului germano-roman. Această mare luptă se oglindește în eucerirea pozițiilor pe toate terenurile unde se întâlnesc interesele reciproce, neseparând nici Asia Mică, nici Europa centrală. Și nu este nicio minune dacă acum, la Londra, se duc convorbiri, tratative de importanță mon-

dială. Sunt reprezentanții țărilor balcanice, ca și ai Cehoslovaciei și Austriei. Ambele aceste țări, pe lângă alianțele prin care sunt legate, văd siguranța lor în hotărîrea Marelui Britanii de a nu rămâne indiferentă în Europa centrală. Italia nu este la Londra. Acesta este cel mai neplăcut semn al nepotrivitei situații internaționale, însă la Londra este Germania, deși e colaboratoare intimă a Italiei.

„Germania nu părăsește linia londoneză și ține mult la împiedecarea alianței strânse franco-engleze și lărgirea ei asupra prieteniei și colaborării dintre Marea Britanie și Moscova. De aci Italia nu poate avea decât foloase și nu se poate supăra din cauza concilianței lui von Ribbentrop la Londra. Mai mult chiar, a putut să se mascheze printr'o abținere completă dela Londra și prin-

tr'o demonstrație pe care istoria puțin o cunoaște și care se va uita greu.

„Este adevărat, se pune, zilele acestea nu se va încheia nimic concret la Londra, însă vor fi începute acțiuni care pot avea o importanță hotărîtoare pentru dezvoltarea viitoare a evenimentelor. Marea Britanie, prin forța împrejurărilor, și, prin restaurarea puterii sale, obține un cuvânt aproape hotărîtor în chestiunile europene, nu numai prin forța ei, dar și prin puterea conceperii reale a evenimentelor internaționale, prin dorința invincibilă de organizare generală a păcii și a pașnicei activități economice. In cumpăna situației europene aruncă greutatea ei de echilibru ceea ce trebuie să buceure popoarele mai mici sau mai mari, care pot cădea în prăpastia luptei marilor interese imperialiste“.

DISCURSUL CONTELUI CIANO

Presa italiană.

Ziarele italiene din 14 Mai subliniază caracterul ponderat al discursului rostit de contele Ciano, ministrul afacerilor străine, în ședința Camerei.

POPOLO DI ROMA subliniază că contele Ciano a afirmat în fața unei Europe fremătând de ură și în febra înarmărilor, voința de pace a Italiei fasciste.

„In această clipă gravă pentru destinul Europei, scrie ziarul, este nevoie ca fiecare guvern și fiecare popor să-și asume responsabilitatea deplină și întreagă a politicii sale. Italia a vorbit“.

MESSAGERO afirmă că discursul ministrului de afaceri străine este din cele mai pline de speranțe pentru Franța, și adaugă:

„Discursul contelui Ciano este clar și precis. Dacă guvernul din Paris va recunoaște, așa cum guvernul din Roma a făcut-o prin gura contelui Ciano, că nu există nicio chestiune esențială care să ne despartă în mod profund, calea apropierei între cele două popoare va fi atinsă în mod ușor. Este vorba de a se însănătoși situația diplomatică anormală. Inițiativa revine guvernului din Paris“.

GAZETTA DEL POPOLO publică, sub semnătura d-lui Anicucci, un lung articol relativ la discursul contelui Ciano asupra politicii externe a Italiei.

„In acest an, scrie autorul, contele Ciano, sub conducerea Ducelui, a înmulțit relațiile internaționale, lichidând, până acolo unde era posibil, trecutul și pregătind viitorul. Politica externă a Italiei fasciste este și vrea să fie o politică de pace și de colaborare cu toți, care se bazează pe axa Roma-Berlin, nevoind să fie o diafragmă care să împartă Europa în două blocuri distincte“.

GIORNALE D'ITALIA din 15 Mai publică un articol al d-lui Gaïda, în care, ocupându-se de politica externă a Italiei expusă de contele Ciano, scrie: „Politica externă nu este teatru și nici fantezie. Discursul contelui Ciano este o sinteză care se exprimă prin reînnoita afirmare a voinței Italiei de colaborare la construirea unei păci autentice europene. Se semnalează discreția pe care a avut-o contele Ciano față de politica și manifestațiile engleze față de Italia. Acest lucru nu înseamnă indiferență sau toleranță, ci numai dorința de a lăsa

Angliei responsabilitatea politicii sale, în care Italia nu vrea să aducă nicio complicație“.

Presa franceză.

Toate ziarele franceze din 15 Mai acordă o mare atențiune discursului rostit de Contele Ciano la Camera Deputaților.

Astfel LE TEMPS, în editorial scrie între altele:

„Pasagiul expozeului Contelui Ciano, relativ la relațiile dintre Franța și Italia, trebuie să reție îndeosebi atenția noastră. Ince ne privește, noi nu am încetat de a regreta greutatea care s'au ivit între Paris și Roma, ca urmare a evoluției crizei etiopiene. Nu a depins de Franța singură ca aceste greutăți să fie înlăturate, deoarece poziția luată de Italia, față de pactul dela Geneva, a ridicat probleme cu caracter general de care Franța, ca și oricare putere societară, nu se putea desolidariza de Consiliul Societății Națiunilor.

„Termenii în care contele Ciano a vorbit de acordul mediteranian cu Anglia și de relațiile italo-britanice, îngăduie speranța că în această direcție există perspective de destindere în ciuda incidentelor din ultimele săptămâni.

„Cât despre colaborarea italo-germană ministrul afacerilor străine al Italiei a stăruit asupra faptului că vizitele recente ale baronului von Neurath și ale altor personalități, au contribuit mult la dezvoltarea ei. El a afirmat însă că înțelegerea Italiei și a Germaniei, nu constituie „un bloc“ și că politica lor concertată va continua, în spiritul în care a fost alcătuită, fără ca să se adauge noi protocoale celor din Octomvrie trecut. Această înseamnă fără îndoială, că orice idee a unui adevărat tratat de alianță între Roma și Berlin. este alungată pentru moment.

„Rămâne să vedem acum în ce condiții actele guvernului dela Roma și inițiativele diplomației italiene se vor inspira din ideile și principiile expuse în fața parlamentului de purtătorul de cuvânt al cabinetului fascist“.

I. Pierre Bernus scrie în JOURNAL DES DÉBATS:

„Orientarea dată politicii externe italiene cere în mod imperios explicații leale și complete.

„Acele date de Contele Ciano, al cărui ton curtenitor îl recunoaștem, sunt insuficiente.

„După părerea noastră o clarificare ar fi dimpotrivă necesară.

„Dacă am da crezare Contelui Ciano, colaborarea italo-germană, astfel cum este azi practică, nu poate da loc la nicio îngrijorare sau critică din partea puterilor occidentale.

„Să notăm în treacăt declarația după care niciun nou tratat italo-german nu este proiectat pentru moment. Nu ar fi vorba de bloc, ni se spune, ci numai de paralelism. Din nefericire, date fiind tendințele Germaniei, acest paralelism nu pare oportun celor care se împotrivesc unei schimbări a ordinii europene de care de altfel nu ar profita decât pangermanismul și care nu s'ar putea realiza fără un războiu general.

„Dorința noastră cea mai scumpă ar fi să vedem producându-se într'un viitor apropiat o apropiere între Italia de o parte, Franța și Anglia de altă parte. Dar evident, o asemenea apropiere nu se poate înfăptui în jurul axei Roma-Berlin“.

LE POPULAIRE, *privitor la pasagiul din discursul d-lui Ciano relativ la Mica Înțelegere, scrie:*

„In discursul său, d-l Ciano nici măcar n'a pronunțat cuvântul de Cehoslovacia. Aceasta se numește, în Italia, a nu fi separată de Franța asupra niciunei chestiuni esențiale...

„D-l Ciano n'a vorbit nici de U. R. S. S. decât pentru a declara că tratatul de comerț cu această țară n'a fost reînnoit.

„Singurul fapt, de altfel, că, făcând turul lumii, d-l Ciano a „uitat“ Cehoslovacia, probează că Italia este absolut decisă să continue politica ei de încercuire a acestei țări, aliată a Franței și de disociere a Micii Înțelegeri“.

LE PETIT PARISIEN, *sub semnătura d-lui Lucien Bourguès, la rândul său, considerând acest discurs moderat și conciliant, scrie între altele:*

„Afirmând că apropierea franco-germană nu tinde să constituie un bloc ostil și că niciun nou tratat între Reich și Italia nu e în perspectivă, contele Ciano a ținut, pare, să liniștească Anglia și Franța asupra scopului deselor întâlniri care au avut loc între diriguitorii germani și italieni din ultimul timp.

Acest discurs, *conchide d-l Bourguès*, manifestă, în mod evident, o dorință italiană de a ieși din atmosfera de răceală care a caracterizat, în ultimul timp, raporturile dintre Roma și Paris. El trebuie, din această cauză, să fie primit cu satisfacție și cu simpatie“.

Pertinax scrie în L'ECHO DE PARIS din 16 Mai:

„Invinuirea majoară adusă de Italia este de a nu fi obținut încă recunoașterea de jure și de facto a cuceririi sale abisiniane.

„Nu înțelegem importanța pe care guvernul din Roma o dă acestei chestiuni. În trecut, State puternice au așteptat în cursul a mulți ani, consfințirea juridică a cuceririlor, mulțumindu-se cu statutul de beatus possidens.

„In ce privede negocierile relative la un pact occidental cu Germania, contele Ciano preconizează revenirea la clauzele pactului rhenan din 1925. Franța nu ar putea să se împace cu reînvierea acestui tratat, renunțând la acordul ei de asistență mutuală cu Anglia, în favoarea reluării arbitrajului anglo-italian, care a dat faliment la 7 Martie 1936. Anglia, ea însăși a declarat că nu poate adera la o concepție susceptibilă de a încuraja pangermanismul în Europa Centrală și Orientală.

„Astăzi Italia se preface a nu crede în pericolul german. Asociindu-se Reichului și încetând de a-i mai rezista la Brenner, ea speră compensații în alte direcții. Aci politica freneză și politica italiană sunt în divergență mar-

cată. În zadar, contele Ciano, adaugă că nimic esențial nu desparte Franța de Italia. Ne vine greu de a subscrie la această afirmație“.

Presa germană.

Toate ziarele germane din 14 Mai se ocupă de discursul contelui Ciano.

VOELKISCHER BEOBACHTER *scrie între altele:*
„Declarațiile contelui Ciano sunt impresionante prin realismul conținutului lor și prin tonul plin de ponderație. Contele Ciano n'a spus niciun cuvânt în contra Angliei sau Franței“.

BERLINER BOERSENZEITUNG *scrie:*

„Am voi să întrebăm pe toți cei care se arată supărați de înțelegerea italo-germană, care ar fi securitatea lor în contra pericolului bolșevic, dacă Germania și Italia nu s'ar fi unit pentru a lupta în contra bolșevismului. Germania și Italia nu se lasă turburate de criticile oarbe și lipsite de răspundere, ci ele perseverează pe calea ce și-au ales, pentru a-și îndeplini nobila lor misiune“.

BERLINER LOKAL ANZEIGER, *scrie:*

„Contele Ciano a arătat că axa Roma-Berlin nu înseamnă un zid de despărțire sau vreo tendință exclusivistă, ci ea este o linie a viitorului, în jurul căreia pot să se grupeze toți acei care vor să contribuie la salvarea civilizației europene“.

BERLINER TAGEBLAT *afirmă:*

„Este vorba mai mult decât de o bună formulă retorică, atunci când contele Ciano vorbește de spiritul care n'are nevoie să fie trecut în protocoluri, pentru a da roade.

„Cei care socotesc că pot să-și asigure securitatea prin rețele de clauze cu două înțelesuri și adesea curioase, nu vor putea, desigur, să aprecieze la justa sa valoare rolul important al unei structuri politice, cum este axa Roma-Berlin. Italia se bucură, în situația sa actuală, de o securitate suficientă, pentru a putea să aștepte în liniște“.

DEUTSCHE ALLGEMEINE ZEITUNG *scrie:*

„Contele Ciano și-a exprimat simpatia sa pentru Spania naționalistă, atunci când a relevat în termeni călduroși, greaua operă pe care a întreprins-o generalul Franco. Italia nu se teme de judecata ulterioară a istoricilor obiectivi, care vor dovedi, pe bază de documente, realitatea și adevăratele mobile“.

Presa engleză.

MORNING POST *din 14 Mai publică o corespondență din Roma, în care se scoate în evidență importanța discursului ținut la Cameră de contele Ciano relevând că în cursul discursului, ministrul de externe al Italiei, vorbind despre politica externă a țării sale, a atins și chestia raporturilor anglo-italiene.*

„Declarațiile sale, adaugă ziarul, au un caracter împăciuitoare, întru cât sunt strict obiective.

„Contele Ciano a insistat asupra importanței vitale a agrementului mediteran pentru ambele țări, de oarece asigură libertățile de intrare, ieșire și transit în Mediterană. Dovedește că interesele Italiene sunt comune cu cele engleze, excluzând orice modificare a statutului-quo mediteran“.

TIMES *din 15 Mai scrie:*

„Darea de seamă făcută de contele Ciano asupra afacerilor externe a făcut în general, în cercurile diplomatice, o impresie favorabilă, mai ales prin limbajul modest al declarațiilor“.

Ziarul constată că partea care a cauzat cea mai plăcută surpriză a fost aceea în care d-se declară că nu este nicio chestiune care să îndepărteze Franța de Italia, apoi adaugă:

„Faptul că la spatele acestui limbaj suav, politica italiană rămâne totuși neschimbată, precum și acela că, colaborarea italiană este condiționată de acceptarea punctului de vedere italian, trebuie dedus din alternativa pe care anumiți scriitori o pun în fața „așa ziselor țări de-

mocrate“, adică: ori recunosc misiunea Italiei și creșterea puterii și prestigiului ei, ori acceptă consecințele de a rezista la ceea ce ei descriu drept puterea ei de neînving“.

Presa iugoslavă.

VREME din 15 Mai, într'o corespondență din Roma, analizează expozeul contelui Ciano, subliniind atitudinea rezervată a Italiei față de Societatea Națiunilor.

CHESTIUNEA REÎNARMĂRII UNGARIEI

Presa franceză.

LE PETIT JOURNAL din 12 Mai examinând eventualitatea denunțării de către Ungaria a clauzei tratatului dela Trianon, care-i interzice să aibă o armată regulată, depășind 30.000 de oameni, se întreabă:

„Înțelege oare Budapesta să restabilească serviciul militar obligatoriu în acord cu Quay-ul d'Orsay și Mica Înțelegere, sau dimpotrivă, sub imboldul axei Roma-Paris și în serviciul politicii sale?

„In primul caz nu avem motive de îngrijorare. Din Praga chiar ni se anunță că Mica Înțelegere este gata să negocieze asupra acestui punct cu Ungaria.

„In a doua ipoteză, Franța semnatară a tratatului dela Trianon, aliata tradițională a Micii Înțelegeri, ar primi o lovitură crudă.

Și încheie: „Franța poate încă arăta că este în măsură să joace un rol important în Europa Centrală“.

LE JOURNAL din 16 Mai, sub semnătura d-lui Saint-Bricc, trecând în revistă săptămâna politică străină, scrie în legătură cu un recent discurs rostit de d-l Daranyi, președintele consiliului al Ungariei, care a revendicat pentru țara sa paritatea de drepturi militare:

„Avem impresia că chestiunea reînarmării ungare va

trece în curând pe primul plan. Nu trebuie să uităm de altfel, că Statele Micii Înțelegeri sunt primele a recunoaște că Ungaria nu mai poate rămâne singura națiune supusă unei servitudini.

„Ele sunt gata a da chestiunii o soluție legală. Ceea ce nu ar admite însă, este de a fi puse înaintea unui fapt îndeplinit“.

Presa engleză

DAILY TELEGRAPH din 10 Mai este informat din Zicigrad că Ungaria a lăsat să se înțeleagă cum că nu mai vrea să fie în situația inferioară în ceea ce privește înarmarea ei față de Statele vecine.

„Totuși, a augă ziarul, Statele Micii Înțelegeri știu că Ungaria a căutat de mult tratatul dela Trianon și că este gata înarmată în măsura putințelor ei, așa că propunerea d'n urmă, pentru introducerea serviciului de recrutare, este numai o formalitate.

„Deci denunțarea clauselor de reînarmare din tratat de către Ungaria vor fi întâmpinate de către Statele Micii Înțelegeri cu denunțarea unor anumite restricții ce li s'au impus și lor prin același tratat, cum ar fi construcția de fortificații în zonele de frontieră“.

PROBLEME EUROPENE

VIZITA SUVERANILOR ITALIENI LA BUDAPESTA

Presa italiană publică lungi articole consacrate vizitei Suveranilor Italiei la Budapesta. Ziarele amintesc că raporturile de prietenie italo-ungare din Evul Mediu până astăzi, ca și influența italiană asupra culturii ungare și relevă în termeni caldușoși aprecierile comandanților unghuri din timpul războiului despre valoarea militară a soldatului italian.

GIORNALE D'ITALIA, într'un editorial fără semnătură, după ce spune că de 15 ani Ungaria apără civilizația împotriva bolșevismului, adaugă:

„Legitimile drepturi și interese ale națiunii ungare au fost recunoscute de Duce în fața lumii întregi, încă din primii ani ai guvernării fasciste. Ungurii sunt uniți cu Italia prin comunitate de amintiri istorice, de idealuri, de nevoi, în această Europă sfâșiată de discordii“.

MESSAGERO amintește elogiile aduse de generalul Krauss și de arhiducele Joseph, vitejiei soldatului italian

și exprimă credința că „Ungaria va reînvia, în numele justiției, al valorii și al onoarei sale“.

CORRIERE DELA SERA subliniază că Ungaria a amânat restaurația, ceea ce dovedește un simț al măsurii. Ziarul adaugă:

„Prietenia italiană s'a silit să înlăture diferitele crize prin care a trecut Ungaria, redându-i locul meritat în regiunea dunăreană și balcanică. Amiciția italo-ungară, colaborarea politică, economică și spirituală sunt în acțiune și reprezintă o realitate nesdruncinată, factor esențial al situației internaționale“.

RAPORTURILE FRANCO-SOVIETICE

D. Pierre Bernus publică, în JOURNAL DES DÉBATS din 12 Mai, următoarele:

„In treacăt la Paris, săptămâna trecută, d. Litvinof, primit de d. Delbos s'a plâns de insuficiența pactului franco-sovietic și a reclamat o colaborare mai activă între Paris și Moscova. Sovietele socot într'adevăr că pre-

zanța la cârmă a unui guvern controlat de comuniști este un prilej favorabil pentru a obține semnătura Franței pentru un acord militar.

„Este de prisos să reamintim că ajutorul militar al Rusiei este foarte problematic și că în schimb primejdia care ar rezulta pentru noi dintr'o asemenea asociație este din cele mai certe“.

Schimbările de vederi dintre d-nii: Blum, Delbos și Litvinof, formează obiectul principal al comentariilor presei din 19 Mai.

PETIT PARISIEN scrie:

„Fidelitatea față de pactul franco-sovietic este afirmată din nou de cele două guverne. Această legătură nu este totuși considerată de guvernele din Paris și Moscova ca fiind exclusivistă. Permanența pactului franco-sovietic nu încheie calea altor convenții care ar putea să fie încheiate în armonie cu el și în special el nu stă în calea proiectului pactului occidental, despre care s'a vorbit din nou și care, deși este greu de realizat, reține totuși atenția cancelariilor. Comunicatul dat ieri menționează, în schimb, dezvoltarea relațiilor franco-ruse. Acesta este un statu quo pus din nou în vigoare prin reafirmarea asistenței și amicitiei“.

In ECHO DE PARIS d. Pertinax scrie:

„Care va fi rolul Sovietelor? El are tendința să sporească față de „neutralitatea liberă“ a Belgiei. In această privință guvernele din Paris și Londra sunt de acord. Astfel, schimbul de vederi între d-nii: Blum, Delbos și Litvinof se îmbină cu schimbul de vederi dintre ultimul și d-nii: Eden, Baldwin și Chamberlain, care de sigur a fost o trecere în revistă a posibilităților militare“.

L'OEUVRE, scrie: „Comunicatul este satisfăcător din toate punctele de vedere. El pare să fie în tonul general al tuturor întrevederilor politice care s'au ținut la Londra cu ocazia serbărilor încoronării, întrevederi care au dovedit că pacea indivizibilă, securitatea colectivă și Societatea Națiunilor rămân continuu bazele de neschimbat ale politicii democrațiilor“.

LE JOUR, organul extremei drepte, scrie:

„Pentru moment, relațiile franco-sovietice rămân acelea care au fost și până acum, cele două națiuni continuând acțiunea lor comună în cadrul Societății Națiunilor“.

REVIZIONISMUL ITALIAN

In literatura apărută cu prilejul aniversării Imperiului este demn de relevat volumul d-lui Corrado Zoli, cunoscut scriitor politic și militar, intitulat „Cucerirea Imperiului“ și apărut în editura Zanichelli din Bologna. Autorul face un lung și amănunțit exposeu al tuturor cauzelor care au dus la războiul italo-etioopian, descrie pe larg toate fazele militare ale acestui războiu și se ocupă de Atitudinea Angliei și a Genevei, care a dus la sancțiuni.

In ultimul capitol intitulat „Italia imperială în mers“, autorul analizează noua situație a imperiului față de problemele europene pe care le suscită, se oprește asupra „supărării engleze“, datorită unei serii de cauze principale: sporirea aviației și marinei italiene, pozițiunea excepțional de favorabilă a imperiului din punct de vedere strategic, și adaugă că mai există încă un motiv al „supărării“ de mai sus, motiv numit de d. Zoli „adițional“ și care este „revizionismul“ mussolinian, pe care autorul îl motivează în termenii următori:

„Sunt mai mult de zece ani de când Benito Mussolini,

s'a declarat pe față „revizionist“ față de așa zisa pace dela Versailles. Revizionismul mussolinian era un mijloc de profilaxie în politica europeană, dar pe de altă parte mai era un semn al revendicărilor italiene; bineînțeles era nevoie să se revadă nedreptățile și absurditățile păcii dela Versailles; dar la Versailles și în alte câteva localități nu se săvârșiseră nedreptăți numai în duna dușmanilor, ci în primul rând în dauna Italiei; când se declara „revizionist“ Mussolini lua înaintea de toate apărarea cauzei italiene și numai după aceea, dacă vreți, a celei ungurești, austriace, germane, bulgare și așa mai departe.

„Diplomația italiană a inițiat cu încredere și a dus mai departe cu tărie și cu statornicie acest progres al „revizuirii“, dar timp de zece ani s'a isbit de orbirea voită a foștilor aliați din războiu.

Atunci Italia fascistă a sburat cu propriile ei aripi — și Germania nazistă a... sburat la fel. Nimic mai legitim și nimic mai de așteptat, dacă Franța și Anglia și-ar fi deschis ochii la timp. Iată de ce azi supărarea Angliei cu puțin neîndreptățită, fiindcă creșterea puterii Italiei e consecința logică și directă a dreptății refuzată orbocțe Italiei timp de zece ani“.

COLABORAREA FRANCO-ANGLO-SOVIETICĂ

L'ORDRE din 11 Mai, sub semnătura d-lui Emile Purié, preconizează pentru salvarea păcii o uniune strânsă între Franța, Anglia și Rusia.

„Dorința mea cea mai scumpă este ca Mica Înțelegere și Înțelegerea Balcanică să-și consolideze pozițiile fără să se abată de la rolul pacific atribuit de marele om de Stat, Titulescu.“

„D. Mussolini, sprijinit de Hitler, amenință imperiul nostru african. Pacea mai poate fi salvată, dar trebuie uniunea strânsă a Franței, a Angliei și a Rusiei“.

CONVORBIRILE ITALO-UNGARE

In numărul din 13 Mai, KURJER WARSAZAWSKI publică o telegramă a corespondentului său din Budapesta, în care se spune între altele:

„Obiectul principal al convorbirilor dintre contele Ciano, premierul Darany și ministrul Kanya, va fi chestiunea acordului italo-român, a cărei încheiere este considerată drept începutul tratatelor de înțelegere între București și Budapesta. Contele Bethlen în marele său discurs, referitor la buget, a arătat că necesitatea înțelegerii ungaro-române este foarte imperioasă.

„Cercurile politice de aci așteaptă deci cu multă nerăbdare vești autentice despre desfășurarea tratatelor dintre Roma și București.

„Conform unor știri private dela Roma, tratativele italo-române ar fi ajuns destul de departe. Baza acestor negocieri este înțelegerea pe care Generalul Averescu a încheiat-o cu Mussolini în 1926 și care prevedea colaborarea în trei: Roma-București-Budapesta.

„O puternică impresie a produs aci argumentele ziarului TRIBUNA, care ocupându-se de chestiunea, atât de importantă pentru Ungaria a acordului cu România, afirmă că diferențele de vederi dintre Ungaria și România nu sunt așa de mari ca să nu poată fi înlăturate, mai ales că „există un mediator care va arăta ambelor părți calea cea bună“.

„Ultimul punct, asupra căruia se va discuta la Budapesta, cu ocazia vizitei contelui Ciano, este egalitatea de drepturi a Ungariei în ceea ce privește înarmarea. Mai

întâi se făcuse planul ca Ungaria să pună cercurile politice în fața unui fapt împlinit, adică să denunțe unilateral clauzele tratatului de la Trianon. Însă, având în vedere România, cu care și Italia și Ungaria, doresc să ajungă la o înțelegere, se impune atunci din acest punct de vedere o politică de prudență și răbdare“.

RELAȚIILE AUSTRO-UNGARE

Ziarul SLOVO, cu data de 13 Mai, publică sub titlul „Stăpânii destinelor lor“ un larg articol în care comentează vizita d-lui Miklas, șeful Statului Austriac la Budapesta, astfel:

„Două popoare vecine, legate printr'un trecut glorios, prin tradiții și conviețuirea de mai multe secole, au foarte multe interese comune.

„Desfășurarea situației politice în decursul ultimilor ani, a făcut să treacă pe primul plan chestiunea apropierii între Budapesta și Viena. Această apropiere care este subliniată astăzi prin vizita președintelui Miklas, al cărui scop principal nu este numai dorința de amicitie și de schimb cultural și economic, subliniat în comunicat, însă înainte de toate efortul făcut de cele două mici popoare pentru salvagardarea independenței lor.

„Europa Centrală devine din ce în ce mai mult obiectul unor influențe politice și este natural ca Austria, tot atât de bine ca și Ungaria, să caute a-și defini atitudinea față de marile puteri, fără să permită însă ca să se aducă vreo atingere suveranității sale

„Statele mici își dau seamă că ele nu pot să se salveze decât printr'o înțelegere durabilă și sinceră între ele.

„Acesta este faptul ce constituie o noutate în activitatea diplomatică internațională și ca și în chestia bazinei dunărean, între Austria și Ungaria există divergențe, care de sigur necesită instituirea unui uniformizării în metodele politice ale celor două țări.

„Fiecare va trebui să fie seama de ele și ce este mai important, nimeni nu va putea dispune de organizarea Europei Centrale, fără ele“.

AUSTRIA ȘI AXA ROMA-BERLIN

LA TRIBUNE DES NATIONS din 6 Mai, examinând problema independenței Austriei, față de tendințele axei Roma-Berlin, scrie:

„Acțiunea de reorganizare dunăreană preconizată în prezent de cancelarul Schuschnigg, este îndreptată atât contra Italiei cât și contra Germaniei sau mai exact contra unei Italii aliate Germaniei, și pe cale de a forma cu aceasta o unitate politico-economică.

„Ori, inițiativa d-lui von Schuschnigg va continua să fie îndreptată contra Italiei cât timp ea nu va pricepe că totul îi comandă de a se despărți de Germania. Pentru aceasta trebuie ca Italia să se înțeleagă cu Franța și cu Anglia, ceea ce ar cere trei condiții necesare; o soluție satisfăcătoare a chestiunii spaniole, fără ca Italia să încerce să se stabilească la Tanger, în Baleare sau în regiunea Riffului; recunoașterea imperiului italian și alcătuirea unui statut mediteranean“.

PACTUL CEHO-SOVIETIC

Relevând împlinirea a doi ani dela semnarea pactului de asistență mutuală între Soviete și Cehoslovacia, IZVESTIA din 16 Mai, scrie:

„Incheierea pactului a fost o nouă victorie serioasă a Rusiei Sovietice, în lupta sa pentru păstrarea păcii și

pentru consolidarea ulterioară a securității colective a Europei. Fiind un act de mare importanță internațională în lupta pentru pace, contra agresorilor, pactul a fost aprobat în unanimitate nu numai de opinia publică din U. R. S. S. și din Cehoslovacia, dar și de toți amicii păcii. Incheierea pactului de asistență mutuală cu Cehoslovacia, împiedecă, incontestabil, activitatea fascistilor italieni și a național-socialiștilor germani în Europa Centrală. Este puțin probabil că Cehoslovacia, care are frontieră comună cu Germania, își va putea apăra securitatea și independența, sprijinindu-se de propriile sale forțe. Numai în cadrul securității colective și sprijinindu-se pe acordurile sale de asistență mutuală cu Franța și cu U. R. S. S., va putea Cehoslovacia să-și asigure securitatea. Pentru acest motiv, orice om cu bun simț, trebuie să înțeleagă că numai existența independentă a poporului cehoslovac, dar și pacea europeană depind de gradul de consolidare a instituțiilor internaționale, chemate să apere cauza păcii generale. Dela semnarea pactului atacurile contra lui, din partea forțelor agresive, nu mai încetează. Aceste forțe încearcă acum să discrediteze prin orice mijloc și să facă nulă importanța sa ca factor de pace. Experiența celor doi ani a dovedit că, cu toate atacurile, pactul, nu numai că nu și-a pierdut eficacitatea, ci, dimpotrivă, cu cât agresorii își arată mai mult adevăratul lor chip, cu atât sporesc importanța și efectivitatea acestui pact, ca instrument de luptă pentru păstrarea păcii și pentru consolidarea securității în Europa. Opinia publică sovietică, va continua în viitor să considere pactul ca o verigă puternică în sistemul securității colective și în cauza păstrării păcii europene“.

PRAVDA, ocupându-se de aceeași chestiune, scrie:

„Pactul dintre Soviete și Cehoslovacia este, împreună cu pactul franco-sovietic, o pildă de cum trebuie să se lupte efectiv și consecvent pentru conservarea păcii, pentru ca această luptă să se încarneze în forme reale și concrete“.

POLITICA EXTERNĂ A IUGOSLAVIEI

KURJER POLSKI din 12 Mai publică un articol intitulat: „Pentru consolidarea păcii în Balcani. Iugoslavia, pe calea unei politici externe independente“, în care accentuează că afirmația d-lui Stojadinovici că Iugoslavia nu duce o politică engleză, franceză, germană sau italiană ci o politică „iugoslavă“, este pe deplin întemeiată.

„In Blocul Balcanic, afirmă mai departe ziarul polon, și în Mica Înțelegere Iugoslavia desfășoară o activitate însuflețită atât în domeniul politicii externe, cât și în acela al politicii economice. Lozinca politicii externe și economice a Uniunii Balcanice este astăzi: „Balcanii pentru popoarele balcanice; fără nicio ingerință a marilor puteri“. Acest principiu nu este cătuși de puțin contrazis de pactul Iugoslaviei cu Italia“.

Mai departe, ziarul polon arată marile profite economice pe care le are Iugoslavia de pe urma pactului cu Italia.

„Un mare succes al politicii economice independente pe care o duce astăzi Iugoslavia îl constituie și faptul că astăzi chiar, Anglia și Franța eumpără cu mult mai mult din Iugoslavia, ca până acum.

„Datorită prezentei guvernării Iugoslavia devine astăzi independentă de influențele străine, în politica sa economică și externă“.

FRANȚA ȘI EUROPA CENTRALĂ

NEUES WIENER TAGEBLAT, cu data de 16 Mai, sub titlul „Franța și Europa Centrală“, publică un articol de d. deputat Max Hymans. Intre altele scrie:

„Europa tinde la cooperare economică! În Europa Centrală este vorba de intensificarea schimbului de mărfuri. Clauza preferențială vatamă comerțul internațional. În ce privește raporturile Franței cu Statele dunărene, ar fi favorabil să se înlocuiască contingentările cu un sistem de pacte regionale economice“.

COOPERAREA ÎN BASINUL DUNĂRII

NEUES WIENER JOURNAL din 16 Mai, sub titlul „Cooperarea în Basiful Dunării trebuie să se realizeze“, publică un articol al d-lui Alexandru Gurănescu, ministrul României la Viena.

Autorul articolului, după ce face o serie de considerațiuni istorice, constată:

„Nu vrem să vorbim de trecut. Știm cu toții ce a desbinat în ultimii ani popoarele dunărene. Problemele asupra cărora popoarele dunărene n'au putut cădea de acord nu sunt actuale astăzi și au fost puse de o parte, atât de popoarele respective, cât și de marile puteri europene, care sunt în destul de preocupate în altă parte.

„Astfel, terenul politic pare a fi actualmente prielnic pentru o cooperare sănătoasă în Basiful Dunării. De aceea domnește la toți acei care au bunăvoință, opinia că ar trebui să se exploateze cât mai curând această situație favorabilă.

„Marile puteri au și manifestat interesul lor față de noua orânduire economică și politică în „Europa Dunăreană“. Dar este dela sine înțeles că Statele Dunărene, pot și trebuie să creeze stările noi din inițiativă proprie, acționând liber și hotărât, în înțelegere cu celelalte State interesate.

„Avantajele directe care decurg din aceasta, în orice direcție, sunt atât de vădite, pentru orice clarvăzător, încât nu este nevoie să fie relevate special.

„O astfel de orânduire nouă în Basiful Dunării nu poate fi îndreptată împotriva cuiva, din cauză că, făcând abstracție de avantajele pe care le-ar trage diferitele State participante, ținta ei supremă este încurajarea păcii și consolidarea întregii Europe“.

BULGARIA ȘI COOPERAREA ECONOMICĂ ÎN BALCANI

In numărul din 10 Mai al ziarului SLOVO, cunoscutul publicist bulgar, d. K. Spisarevski, se ocupă de necesitatea ca Bulgaria să participe la acțiunea de colaborare economică a Statelor din Balcani.

După ce subliniază, că timp de ani îndelungați și pentru motive pe care autorul le crede îndreptățite, Bulgaria a stat în rezervă, refuzând propunerile de colaborare ale Înțelegerii Balcanice, d. Spisarevski încheie:

„La fiecare din conferințele de până acum ale Micii Înțelegeri sau Înțelegerii Balcanice, cele două grupări s'au arătat gata să accepte aderarea Bulgariei la colaborarea lor în domeniul economic, cu deosebire.

„Trebuie să observăm că a sosit timpul să intrăm și noi în colaborarea economică a Statelor Balcanice.

„Astăzi, în special, după încheierea pactului de ami-

ciție cu Iugoslavia, numai există cauze care să poată împiedeca participarea Bulgariei la o colaborare care ar putea să-i asigure locul său în conferințele economice ale Statelor Balcanice“.

POLITICA EXTERNĂ A UNGARIEI

PRAGER PRESSE cu data de 14 Mai, ocupându-se de recentul discurs al d-lui Gustav Gratz, despre politica externă a Ungariei, scrie:

„D. Gratz a menționat așa numita primejdie panslavistă, apoi dorinți neimplinite ale Micii Înțelegeri, pe care nu le-au satisfăcut tratatele de pace, încheind că, în cazul unei înțelegeri definitive între Ungaria și Statele Micii Înțelegeri, aceste State vecine cu Ungaria ar putea oferi Ungariei apărare împotriva unei viitoare politici de expansiune a Rusiei, în direcția, că acum, după ce Statele slave din Europa Centrală au devenit independente, ele nu sunt dispuse să intre într'un mare Stat rusesc.

„D. Gratz se bazează pe fapte presupuse. În primul rând, primejdia panslavistă există numai în fantezia contelui Bethlen. În rândul al doilea, Mica Înțelegere nu prea știe de dorinți neimplinite. Cuvintele: „Nu vrem nimic, dar nici nu vom da ceva din ceea ce avem!“ au devenit o doctrină recunoscută de Mica Înțelegere. Din aceasta rezultă, că nici unui Stat al Micii Înțelegeri nu i-a trecut prin gând să intre într'un alt Stat mare. Aceste State și-au cucerit independența pentru a nu fi nevoite să dispară într'un alt mare Stat. De altfel, Mica Înțelegere este numai cu două treimi slave. România n'a avut niciodată vreun partid sau orientare panslavistă.

„D. Gratz are deplină dreptate, dacă este pentru un acord al Micii Înțelegeri cu Ungaria. El ar fi și Ungariei de folos.

„Exprimat astfel, lucrurile sunt mult mai simple și nu trebuiesc să fie cimentate de vechi teorii imperialiste“.

ACTIVITATEA POLITICĂ ÎN EUROPA CENTRALĂ

NEUS WIENER JOURNAL, cu data de 9 Mai, publică următorul articol de Sir Frank Sanderson:

„Activitatea politică din Europa Centrală este indicele unei întorsături apropiate, în evoluția situației central europene. În Anglia se urmărește cu mare atenție această evoluție, așteptându-se cu încordare rezultatul actualelor tendințe.

„Acordul italo-iugoslav a contribuit cu certitudine, mult la clarificarea situației. Acum se poate spera că și alți membri ai Micii Înțelegeri se vor arăta dispuși să prezinte condițiunile pentru o lărgire a protocolurilor dela Roma, pe bază economică. Bineînțeles, că pentru izbânda acestor străduințe este nevoie de concesiuni din toate părțile. Litigiul dintre Cehoslovacia și Ungaria ar trebui să se soluționeze în sfârșit, ambele țări declarându-se dispuse să jertfească o parte a intereselor lor, în favoarea unei reglementări.

„Asemănător, va trebui să fie și punctul de vedere al țărilor vecine cu Austria față de problema formei de guvernare internă și față de o eventuală restaurare a monarhiei. Numai o „politică de concesiuni“, legată de bazele unei politici reale, poate înfăptui unirea la care se tinde și care este atât de importantă pentru viitorul nostru al tuturor“.